

ARBETSMILJÖ
VERKET

AFS 2019:9

Kemiska arbetsmiljörisker

Arbetsmiljöverkets föreskrifter om ändring i Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (AFS 2011:19) om kemiska arbetsmiljörisker

---

Arbetsmiljöverkets föreskrifter om ändring i Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2011:19) om kemiska arbetsmiljörisker;

AFS 2019:9
Utkom från trycket
den 2 juli 2019

beslutade den 9 april 2019.

Arbetsmiljöverket föreskriver¹ med stöd av 18 § arbetsmiljöförordningen (1977:1166) i fråga om Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2011:19) om kemiska arbetsmiljörisker

dels att 37 a, 37 f, 37 g, 38 och 50 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubrikerna närmast före 37 f och 50 §§ ska ha följande lydelse.

Arbetsmiljöverket beslutar i fråga om de allmänna råden till föreskrifterna att de allmänna råden till 37 a § ska ha följande lydelse.

---

¹jfr följande direktiv:

- Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/148/EG av den 30 november 2009 om skydd för arbetstagare mot risker vid exponering för asbest i arbetet.
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2017/2398/EU av den 12 december 2017 om ändring av direktiv 2004/37/EG om skydd för arbetstagare mot risker vid exponering för carcinogener eller mutagena ämnen i arbetet.

37 a § Kraven i 37 b-37 g §§ gäller vid exponering för följande allergiframkallande kemiska ämnen:

1. Farliga kemiska produkter som uppfyller kriterierna i förordning (EG) 1272/2008 (CLP-förordningen) för att märkas med faroangivelserna

- a) H317 kan orsaka allergisk hudreaktion, eller
- b) H334 kan orsaka allergi- eller astmasymtom eller andningssvårigheter vid inandning.

2. Kemiska produkter som innehåller

- a) etyl-2-cyanoakrylat, eller
- b) metyl-2-cyanoakrylat.

3. Isocyanater som frisätts vid termisk nedbrytning.

4. Processer som frisätter formaldehyd.

Om riskbedömningen visar att exponeringen för allergiframkallande ämnen är försumbar och att skyddsåtgärder därför inte behövs, gäller inte kraven i 37 b-37 g §§.

Skälen till att exponeringen bedöms som försumbar ska dokumenteras skriftligt.

Allmänna råd: Skyddsåtgärder kan till exempel vara att använda punktut-sug eller personlig skyddsutrustning.

Medicinska kontroller

37 f § I Arbetsmiljöverkets föreskrifter om medicinska kontroller i arbetslivet finns krav på att arbetsgivaren ska anordna medicinska kontroller för de arbetstagarare som kommer att sysselsättas eller sysselsätts i arbete som innebär exponering för farliga kemiska produkter som klassificeras som H317 eller H334 på grund av sitt innehåll av

1. epoxiplastkomponenter,
2. formaldehydhartser,
3. metakrylater, eller
4. akrylater.

Detta gäller dock inte om arbetsgivarens riskbedömning visar att exponeringen för ovan nämnda ämnen är försumbar, och att personlig skyddsutrustning därför inte behövs.

Skälen till att exponeringen bedöms som försumbar ska dokumenteras skriftligt.

37 g § I Arbetsmiljöverkets föreskrifter om medicinska kontroller i arbetslivet finns krav på att arbetsgivaren ska anordna medicinska kontroller med bedömning för tjänstbarhetsintyg för de arbetstagare som kommer att sysselsättas eller sysselsätts i arbete som innebär exponering för

1. farliga kemiska produkter som klassificeras som H334 på grund av sitt innehåll av

- a) diisocyanater,
  - b) organiska syraanhydrider,
2. kemiska produkter som innehåller

a) etyl-2-cyanoakrylat, om arbetet pågår sammanlagt mer än 30 minuter per vecka,

b) metyl-2-cyanoakrylat, om arbetet pågår sammanlagt mer än 30 minuter per vecka,
eller

3. isocyanater som bildas när ett ämne bryts ned i mindre beståndsdelar vid uppvärmning, det vill säga termisk nedbrytning.

Detta gäller dock inte om arbetsgivarens riskbedömning visar att exponeringen för ovan nämnda ämnen i luft är försumbar, och att personlig skyddsutrustning i form av andningsskydd därför inte behövs.

Skälen till att exponeringen bedöms som försumbar ska dokumenteras skriftligt.

Bestämmelser om sanktionsavgifter för den arbetsgivare som sysselsätter arbetstagare som inte har ett tjänstbarhetsintyg, finns i Arbetsmiljöverkets föreskrifter om medicinska kontroller i arbetslivet.

38 § Kraven i 39–44 §§ gäller vid hantering av följande cancerframkallande, mutagena och reproduktionsstörande ämnen, CMR-ämnena:

1. Farliga kemiska produkter som uppfyller kriterierna i CLP-förordningen för att märkas med följande faroangivelser.

- a) H350 kan orsaka cancer,
- b) H340 kan orsaka genetiska defekter, eller
- c) H360 kan skada fertiliteten eller det ofödda barnet.

2. Framställning av auramin.

3. Arbete som innebär exponering för polycykliska aromatiska kolväten i sot, tjära eller beck av kol.

4. Arbete som innebär exponering för damm, rökgaser eller stänk som uppstår vid avbränning och elektroraffinering av kopparnickelskärsten.

5. Processer där stark syra ingår vid framställningen av isopropylalkohol.

6. Arbete som innebär exponering för trädamm från lövträd.

7. Arbete som innebär exponering för respirabelt kristallint kvartsdamm.

8. Arbete som innebär exponering för asbesthaltigt damm.

Periodiska mätningar av vissa kemiska ämnen och medicinska kontroller för bly, kadmium och kvicksilver

50 § När nedan uppräknade ämnen, eller material som innehåller ämnena, hanteras så att exponering via inandning kan förekomma ska riskbedömningen alltid innefatta mätningar av ämnena i andningszonen.

1. Bly och oorganiska blyföreningar.
2. Etylenoxid.
3. Kadmium och oorganiska kadmiumföreningar.
4. Styren, vinyltoluen eller andra reaktiva monomerer vid esterplastframställning.

Mätning enligt första stycket behöver inte utföras om det är ett arbete som utförs kortare tid än två månader per år. Mätning behöver heller inte göras om man kan visa att det är uppenbart onödigt på grund av att mängden är försumbar, exponeringstiden kort eller hanteringen är ordnad så att halten i luften är försumbar.

Mätning ska utföras

- inom tre månader efter det att hanteringen påbörjats,
- om hanteringen ändrats så att tidigare mätning inte är rättvisande samt
- efter ett år.

Därefter ska mätning göras med nedanstående tidsintervall. Tidsintervallen får överskridas med högst två månader.

Mätresultatet jämfört med nivågränsvärdet från två på varandra följande mätningar	Tid till nästa mätning
Minst ett av mätresultaten är över 1/2 gränsvärdet	1 år
Båda mätresultaten är mellan 1/5 och 1/2 gränsvärdet	3 år
Det ena mätresultatet är mellan 1/5 och 1/2 gränsvärdet och det andra under 1/5 av gränsvärdet	3 år
Båda mätresultaten är under 1/5 av gränsvärdet	5 år

Mätningen ska dokumenteras i en mät rapport enligt Arbetsmiljöverkets föreskrifter om hygieniska gränsvärden. (AFS 2014:43)

I Arbetsmiljöverkets föreskrifter om medicinska kontroller i arbetslivet finns krav på att arbetsgivaren ska anordna medicinska kontroller med bedömning för tjänstbarhetsintyg för de arbetstagare som kommer att sysselsättas eller sysselsätts i arbete som innebär exponering för bly, kadmium eller kvicksilver i någon form.

Kravet på medicinska kontroller gäller inte om riskbedömningen visar att exponeringen för ovan nämnda ämnen är försumbar, och att personlig skyddsutrustning därför inte behövs.

Skälen till att exponeringen bedöms som försumbar ska dokumenteras skriftligt.

Bestämmelser om sanktionsavgifter för den arbetsgivare som sysselsätter arbetstagare som inte har ett tjänstbarhetsintyg, finns i Arbetsmiljöverkets föreskrifter om medicinska kontroller i arbetslivet.

Denna författning träder i kraft den 1 november 2019.

ERNA ZELMIN-EKENHEM

Christina Jonsson

Anna Varg

**ARBETSMILJÖ
VERKET**

Arbetsmiljöverket · 112 79 · Stockholm · Tel 010-730 90 00 · www.av.se

Utgivare: Anna Varg
ISBN 978-91-7930-669-4 · ISSN · 1650-3163